

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

ХИМИМПОРТ АД

31 декември 2015 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	7

Отчет за финансовото състояние

	Пояснение	31 декември	31 декември
		2015	2014
		'000 лв.	'000 лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	5	15 862	15 873
Нематериални активи		-	4
Инвестиционни имоти	6	33 572	33 572
Инвестиции в дъщерни предприятия	7	748 919	719 856
Дългосрочни финансови активи	8	42	42
Дългосрочни вземания от свързани лица	32	90 946	82 580
Дългосрочни предоставени заеми	9	104 269	112 096
Нетекущи активи		<u>993 610</u>	<u>964 023</u>
Текущи активи			
Материални запаси	11	367	367
Краткосрочни финансови активи	12	149 709	159 279
Предоставени заеми	13	139 266	116 056
Търговски и други вземания	14	44 809	49 520
Вземания от свързани лица	32	275 840	185 571
Пари и парични еквиваленти	15	75 058	84 147
Текущи активи		<u>685 049</u>	<u>594 940</u>
Общо активи		<u><u>1 678 659</u></u>	<u><u>1 558 963</u></u>

Съставил:

/А. Керезов/

Дата: 28 март 2016 г.

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Заверил съгласно одиторски доклад от 30 март 2016 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2015 '000 лв.	31 декември 2014 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	16.1	239 646	239 646
Премияен резерв	16.2	260 615	260 615
Преоценки по планове с дефинирани доходи		64	38
Други резерви	16.3	59 824	59 836
Неразпределена печалба от минали години		612 514	570 942
Текущ финансов резултат		40 256	41 572
Общо собствен капитал		1 212 919	1 172 649
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни задължения за дивиденди	17	8 081	22 215
Дългосрочни банкови и други заеми	19	54 880	11 092
Дългосрочни задължения към свързани лица	32	172 171	155 414
Пенсионни задължения към персонала	18.2	21	42
Отсрочени данъчни пасиви	10	16 852	17 073
Нетекущи пасиви		252 005	205 836
Текущи пасиви			
Краткосрочни задължения за дивиденди	17	16 790	16 791
Краткосрочни банкови и други заеми	19	30 743	17 454
Търговски и други задължения	20	25 866	31 666
Краткосрочни задължения към свързани лица	32	140 060	112 989
Задължения за данъци върху дохода		192	1 490
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	84	83
Задължения по финансов лизинг		-	5
Текущи пасиви		213 735	180 478
Общо пасиви		465 740	386 314
Общо собствен капитал и пасиви		1 678 659	1 558 963

Съставил: _____
/А. Керезов/

Изпълнителен директор: _____
/И. Каменов/

Дата: 28 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 30 март 2016 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управителя

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2015	2014
		'000 лв.	'000 лв.
Положителни разлики от операции с финансови инструменти	21	61 115	29 508
Отрицателни разлики от операции с финансови инструменти	22	(27 006)	(237)
Нетен резултат от операции с финансови инструменти		34 109	29 271
Приходи от лихви	23	30 880	38 090
Разходи за лихви	24	(22 509)	(27 153)
Нетни приходи от лихви		8 371	10 937
Други финансови приходи	25	4 229	4 208
Други финансови разходи	25	(4 295)	(2 574)
Нетни други финансови (разходи)/приходи		(66)	1 634
Приходи от дивиденди	7	1 151	1 862
Приходи от оперативна дейност	26	1 806	5 831
Печалба от продажба на нетекущи активи	27	42	23
Разходи за оперативна дейност	28	(5 139)	(3 552)
Печалба за периода преди данъци		40 274	46 006
Разходи за данъци	29	(18)	(4 434)
Нетна печалба за периода		40 256	41 572
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	18.2	29	8
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	29	(3)	(1)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		26	7
Общо всеобхватен доход		40 282	41 579

Доход на акция в лв.

30 0.27 0.28

Доход на акция с намалена стойност в лв.

30 0.18 0.19

Съставил:

/А. Керезов/

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Дата: 28 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 30 март 2016 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Поясненията към индвидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 56 представляват неразделна

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 56 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиев резерв	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2015 г.	239 646	260 615	38	59 836	612 514	1 172 649
Печалба за годината	-	-	-	-	40 256	40 256
Друг всеобхватен доход	-	-	26	-	-	26
Общо всеобхватен доход	-	-	26	-	40 256	40 282
Други изменения на собствения капитал	-	-	-	(12)	-	(12)
Салдо към 31 декември 2015 г.	239 646	260 615	64	59 824	652 770	1 212 919

Съставил:

/А. Керезов/

Дата: 28 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 30 март 2016 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиян резерв	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2014 г.	239 646	260 615	31	59 841	570 942	1 131 075
Печалба за годината	-	-	-	-	41 572	41 572
Друг всеобхватен доход	-	-	7	-	-	7
Общо всеобхватен доход			7	-	41 572	41 579
Други изменения на собствения капитал	-	-	-	(5)	-	(5)
Салдо към 31 декември 2014 г.	239 646	260 615	38	59 836	612 514	1 172 649

Съставил:
/А. Керезов/

Дата: 30 март 2015 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2015 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управителя

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Изпълнителен директор:
/И. Каменов/

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от краткосрочни заеми	90 776	319 441
Плащания по краткосрочни заеми	(144 153)	(294 070)
Постъпления от продажба на краткосрочни финансови активи	(3 714)	(21 180)
Постъпления от клиенти	1 093	4 146
Плащания към доставчици	(3 060)	(2 233)
Постъпления от лихви	37 094	18 237
Плащания на лихви, комисионни и други	(17 222)	(12 846)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2 015)	(902)
Платен корпоративен данък	(1 525)	(2 462)
Платени други данъци	(378)	(600)
Други постъпления / (плащания)	1 817	(2 209)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(41 287)	5 322
Инвестиционна дейност		
Придобиване на нетекущи активи	5 (31)	(71)
Постъпления от продажба на нетекущи активи	25	67
Придобиване на участия в дъщерни и асоциирани предприятия	(23)	(3 752)
Получени дивиденди	-	1 145
Постъпления по предоставени дългосрочни заеми	3 156	5 505
Предоставени дългосрочни заеми	(6 599)	(5 474)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(3 472)	(2 580)
Финансова дейност		
Изплатен гарантиран дивидент по привилегировани акции	17, 33 (6 391)	(3 519)
Получени дългосрочни заеми	58 675	-
Плащания по получени дългосрочни заеми	(13 436)	(45)
Плащания на лихви по получени заеми	(2 255)	(1 141)
Плащания по финансов лизинг	(5)	-
Нетен паричен поток от финансова дейност	36 588	(4 705)
Нетно изменение на пари и парични еквиваленти	(8 171)	(1 963)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	84 147	86 096
(Загуба)/печалба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	(918)	14
Пари и парични еквиваленти в края на периода	75 058	84 147

Съставил:

/А. Керезов/

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Дата: 28 март 2016 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 30 март 2016 г.:

Марий Апостолов

Регистриран одитор отговорен за одита, управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Химимпорт АД е регистрирано като акционерно дружество от Софийски градски съд на 24.01.1990 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството е ул. Стефан Караджа №2, София.

Дружеството е регистрирано на Българска Фондова Борса – София на 30 октомври 2006 г. с борсови кодове 6С4 за обикновени акции на дружеството и 6С4Р за привилегирани акции.

Основната дейност на Дружеството се състои в:

- Придобиване, управление и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които дружеството участва;
- Банкови услуги, финанси, застраховане и пенсионно осигуряване;
- Секюритизация на недвижими имоти и вземания;
- Добив на нефт и газ;
- Изграждане на мощности в областта на нефтопреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;
- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт и пристанищна инфраструктура;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, спедиционна и складова дейност.

Дружеството се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членове на Надзорния съвет на дружеството са:

Инвест Кешитъл АД
ЦКБ Груп ЕАД
Марияна Баждарова

Членове на Управителния съвет на дружеството са:

Александър Керезов
Иво Каменов
Марин Митев
Никола Мишев
Миролюб Иванов
Цветан Ботев

Дружеството се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев, заедно и поотделно.

Броят на служителите на Химимпорт АД към 31.12.2015 г. е 42 (2014: 53).

Крайният собственик на дружеството, който изготвя консолидирани финансови отчети, е Инвест Кепитъл АД, което не е регистрирано на фондова борса.

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Индивидуалният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2014 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Индивидуалният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

3. Счетоводна политика и промени през периода

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г. Тези изменения нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството:

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Вноски на служители, в сила от 1 юли 2014 г., приет от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-12 на проекта за годишни подобрения, които засягат 7 стандарта:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“;
- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;

- МСФО 8 „Оперативни сегменти“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“;
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-12 на проекта за годишни подобрения, които засягат 4 стандарта:

- МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“;
- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Измененията изясняват прилагането на изключението относно консолидация за инвестиционните дружества и техните дъщерни предприятия. Изключението относно изготвянето на консолидирани финансови отчети важи и за междинни предприятия майки, които са дъщерни предприятия на инвестиционни дружества. То важи, в случай че инвестиционното дружество майка оценява своите дъщерни предприятия по справедлива стойност. Междинното предприятие майка следва да изпълни и останалите критерии съгласно МСФО 10.

МСФО 11 „Съвместни ангажименти” (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефекта от регулираните цени.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена

дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третираат като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на описване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

- б) преизчислява ретроспективно позиции в индивидуалния финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в индивидуалния финансов отчет.

През 2015 г. е представен един сравнителен период.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на Дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, които предлага Дружеството. Дейността на Дружеството се осъществява в един сегмент на неконсолидирана база - финансов сектор.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Дружеството прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в Индивидуалния финансов отчет.

Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегмента в предходни отчетни периоди.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 21, 23, 25, 26 и 27.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Продажба на стоки

При продажбата на стоки приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.6.2. Предоставяне на услуги

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на индивидуалния финансов отчет.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.6.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените

обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради и съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	3-5 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Отчитане на лизинговите договори

Дружеството като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот,

например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Приходи от оперативна дейност“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в индивидуалния финансов отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от оперативна дейност“ и ред „Разходи за оперативна дейност“, и се признават, както е описано в пояснение 4.6 и пояснение 4.7.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на индивидуалния финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Други финансови разходи”, „Други финансови приходи”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на индивидуалния финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване

като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Инвестиции, държани до падеж

Инвестиции, държани до падеж, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падеж, различни от кредити и вземания. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Дружеството е да ги държи до настъпване на падеж им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. При наличието на обективни доказателства за обезценка на инвестицията на базата на кредитен рейтинг, финансовите активи се оценяват по настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията, включително загубата от обезценка, се признават в печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Дружеството включват акции и дялове. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи”. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови и други заеми и овъдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално

неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Разходи за лихви” или „Приходи от лихви”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите и други заеми са взети с цел дългосрочно и краткосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите по обикновените акции, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопритеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на индивидуалния финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.20.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и безсрочни депозити.

4.17. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Премийният резерв включва премии, получени при емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал.

Другите резерви са формирани на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви.

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали периоди.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.18. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период, включваща корекциите за непризнати актюерски печалби или загуби и разходи за извършени услуги.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за оперативна дейност”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.19. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.20. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.21.

4.20.1. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг” ръководството класифицира лизинговите договори за самолети като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.20.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.20.3. Инвестиции, държани до падеж

Ръководството е потвърдило намерението и възможността си да държи до настъпването на падежа им облигациите, които са класифицирани като инвестиции, държани до падеж. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и капитала на Дружеството.

4.21. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на индивидуалния финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.21.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.11). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.21.2. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2015 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.21.3. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 21 хил. лв. (за 2014 г. - 42 хил. лв.) Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на

заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

4.21.4. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини и оборудване, транспортни средства, разходи за придобиване и други. Балансовата стойност към 31 декември 2015 г. може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2015 г.	8 178	26	221	203	1 397	6 370	16 395
Новопридобити активи	441	-	1	-	35	-	477
Отписани активи	(441)	-	-	(90)	(25)	-	(556)
Салдо към 31 декември 2015 г.	8 178	26	222	113	1 407	6 370	16 316
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2015 г.	-	(20)	(207)	(202)	(93)	-	(522)
Отписани активи	-	-	-	90	-	-	90
Амортизация	-	(1)	(14)	(1)	(6)	-	(22)
Салдо към 31 декември 2015 г.	-	(21)	(221)	(113)	(99)	-	(454)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	8 178	5	1	-	1 308	6 370	15 862

Балансовата стойност към 31 декември 2014 г. може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2014 г.	8 178	26	220	203	1 342	6 370	16 339
Новопридобити активи	-	-	1	-	99	-	100
Отписани активи	-	-	-	-	(44)	-	(44)
Салдо към 31 декември 2014 г.	8 178	26	221	203	1 397	6 370	16 395
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2014 г.	-	(19)	(174)	(179)	(79)	-	(451)
Амортизация	-	(1)	(33)	(23)	(14)	-	(71)
Салдо към 31 декември 2014 г.	-	(20)	(207)	(202)	(93)	-	(522)
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	8 178	6	14	1	1 304	6 370	15 873

Всички разходи за амортизация са включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земя и сграда, които се намират на ул. ”Батенберг” № 1, гр. София, които се държат с цел увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е определена от лицензиран оценител на базата на приходния метод към 31.12.2015 г. и 31.12.2014 г.

Промените в балансовите стойности могат да бъдат представени както следва:

	Инвестиционни имоти ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2014 г.	33 572
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	33 572
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	33 572

През 2015 г. и 2014 г. не са извършени подобрения на инвестиционните имоти. За 2015 г. и 2014 г. не са реализирани доходи от инвестиционните имоти и не са отчетени преки оперативни разходи за 2015 г. и 2014 г. Инвестиционните имоти са заложили като обезпечение по заеми, виж пояснение 19.1.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните преки инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2015 '000 лв.	участие %	31.12.2014 '000 лв.	участие %
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	210 270	100.00%	210 270	100.00%
Зърнени храни България АД	България	Производство и търговия	165 363	63.65%	165 443	63.68%
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	209 611	100.00%	158 699	100.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	44 393	100.00%	44 393	100.00%
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	33 707	9.90%	33 707	9.90%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти	22 474	65.00%	22 474	65.00%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство и търговия	16 929	13.84%	16 929	13.84%
Пристанище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	16 380	99.00%	16 380	99.00%
ЗАД Армеец	България	Финансов сектор	19 263	8.98%	9 492	1.95%
Булхимекс ГмбХ	Германия	Производство и търговия	2 500	100.00%	2 500	100.00%
Енергопроект АД	България	Инженерен сектор	2 166	83.20%	2 166	83.20%
Транс Интеркар ЕООД	България	Транспорт	2 095	100.00%	2 095	100.00%
Национална стокова борса АД	България	Производство и търговия	1 879	67.00%	1 879	67.00%
Глобал Инвест Холдинг Б:В.	Холандия	Финансов сектор	1 294	100.00%	1 294	100.00%
Техноимпекс АД	България	Производство и търговия	480	87.67%	480	87.67%
ХГХ Консулт ООД	България	Услуги	111	59.34%	111	59.34%
Прайм Лега Консулт ООД	България	Услуги	4	70.00%	4	70.00%
Еърпорт сървисиз – България ЕАД	България	Въздушен транспорт	-	-	31 540	100.00%
			748 919		719 856	

Инвестициите в дъщерни предприятия са отразени в индивидуалния финансов отчет на Дружеството по себестойност.

През отчетния период са настъпили следните промени по отношение на инвестициите в дъщерните предприятия:

През 2015 г. Химимпорт АД придоби нови 23 200 броя акции от дъщерното дружество ЗАД Армеец, в резултат на което увеличи участието си с 7.03 %. Общата цена на придобиване възлиза на 9 771 хил. лв.

На 06 юли 2015 г. Химимпорт продаде 60 000 броя акции от дъщерното си дружество Зърнени Храни България АД, с което намали участието си с 0.03%.

През 2015 г. Химимпорт АД е реструктурирал вземането си от Български Еървейз Груп ЕАД като подчинен срочен дълг.

През 2015 г. дружеството прехвърля контрола си върху Еърпорт Сървисиз – България ЕАД и рекласифицира инвестицията си с оглед на бъдещите си планове.

През 2015 г. и 2014 г. следните дъщерни дружества са разпределили дивиденди на Химимпорт АД:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Проучване и добив на нефт и газ АД	1 151	1 862
	<u>1 151</u>	<u>1 862</u>

8. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията на финансови активи на разположение за продажба:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба		
Инвестиции в акции и дялове	42	42
	<u>42</u>	<u>42</u>

Представените инвестиции в акции и дялове на дружества на разположение за продажба не се търгуват на регулиран пазар и справедливата им стойност не може да бъде надеждно оценена. Поради тази причина финансовите активи на разположение за продажба са оценени по стойност на придобиване.

9. Дългосрочни предоставени заеми

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Дългосрочни предоставени заеми	104 269	112 096
	104 269	112 096

Дългосрочните предоставени заеми представляват главница и натрупани лихви към тях на заеми, предоставени от Дружеството на несвързани лица. Заемите са предоставени при лихвени нива в размер на 6.5 % годишна лихва. Крайният срок за погасяване на предоставените заеми е след 31.12.2017 г. Заемите не са обезпечени.

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2015 ‘000 лв.	Признати в друг всеобхватен ДОХОД ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Нетекущи активи				
Нетекущи инвестиции	6 613	-	-	6 613
Инвестиционни имоти	2 901	-	-	2 901
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	7 568	-	(222)	7 346
Търговски вземания	(1)	-	-	(1)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(5)	3	(1)	(3)
Текущи пасиви				
Задължения към персонала	(3)	-	(1)	(4)
	17 073	3	(224)	16 852
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(9)			(8)
Отсрочени данъчни пасиви	17 082			16 860
Нетно отсрочени данъчни пасиви	17 073			16 852

Отсрочените данъци за сравнителния период през 2014 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2014	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2014
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Нетекущи инвестиции	6 613	-	-	6 613
Инвестиционни имоти	2 693	-	208	2 901
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	4 911	-	2 657	7 568
Търговски вземания	(1)	-	-	(1)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(5)	1	(1)	(5)
Текущи пасиви				
Задължения към персонала	(3)	-	-	(3)
	14 208	1	2 864	17 073
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(9)			(9)
Отсрочени данъчни пасиви	14 217			17 082
Нетно отсрочени данъчни пасиви	14 208			17 073

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в отчета за финансовото състояние.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Стоки	365	365
Материали и консумативи	2	2
	367	367

Материалните запаси не са заложили като обезпечения на задължения на Дружеството.

12. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди са класифицирани в следните категории:

	Пояснение	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	12.1	97 077	139 703
Инвестиции, държани до падеж	12.2	52 623	19 567
Финансови активи на разположение за продажба	12.3	9	9
		149 709	159 279

Към 31.12.2015 г. Дружеството няма заложен краткосрочни финансови активи.

12.1. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата

Краткосрочните финансови активи на стойност 97 077 хил.лв.(2014: 139 703 хил.лв.) са класифицирани като финансови инструменти, държани за търгуване, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Към 31.12.2015 г. финансовите активи са представени по справедлива стойност, определена на база изготвени пазарни оценки от сертифицирани оценители. (Пояснение 37.1)

12.2. Инвестиции, държани до падеж

Инвестициите, държани до падеж, представляват конвертируеми облигации с падеж до 2022 година.

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Конвертируеми облигации	52 623	19 567
	52 623	19 567

12.3. Финансови активи на разположение за продажба

Към 31.12.2015 г. финансовите активи на разположение за продажба, на стойност 9 хил. лв. (2014: 9 хил. лв.), представляват инвестиции в акции и дялове на дружества, които не се търгуват на регулиран пазар и справедливата им стойност не може да бъде надеждно оценена. Поради тази причина финансовите активи на разположение за продажба са оценени по стойност на придобиване.

13. Предоставени заеми

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Предоставени заеми	139 266	116 056
	139 266	116 056

Краткосрочните заеми са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 7.5% в зависимост от срочността на кредита. Срокът на погасяване е при поискване от Дружеството. Заемите са без обезпечения. Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

14. Търговски и други вземания

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Аванси за придобиване на инвестиции	38 486	33 198
Аванси за придобиване на ДМА	-	9 000
Други търговски вземания	1 802	281
	40 288	42 479
Краткосрочни депозити	893	893
Предплатени разходи	25	201
ДДС за възстановяване	116	116
Други краткосрочни вземания	3 487	5 831
	4 521	7 041
Търговски и други вземания общо	44 809	49 520

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски и други вземания са били отписани и съответната обезценка в размер на 92 хил. лв. (2014 г.: 326 хил. лв.) е била призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”. Отписаните вземания са били дължими главно от търговски клиенти и други, които са имали финансови затруднения.

Към датата на индивидуалния финансов отчет няма значителни необезценени търговски и други вземания с изтекъл срок на плащане.

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Парични средства в брой и в банки:		
- български лева	56 546	65 684
- евро	3 273	4 353
- щатски долари	139	126
Краткосрочни депозити до 3 месеца	15 100	13 984
	75 058	84 147

Блокираните парични средства на Дружеството са в размер на 510 хил.лв. (2014 г.: 497 хил.лв.).

16. Собствен капитал

16.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2015 г. се състои от 150 875 596 броя обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция и 88 770 671 броя привилегирани акции с номинална стойност 1 лв. Обикновените акции на Дружеството са безналични, поименни и свободно прехвърляеми и дават право на един глас и ликвидационен дял. Привилегированите акции са без право на глас и дават право на своите притежатели на кумулативен гарантиран дивидент и на гарантиран ликвидационен дял от имуществото на Дружеството. Привилегированите акции могат да бъдат конвертирани по всяко време преди изтичането на 7-годишния срок на емисията от притежателите на тези акции.

	2015 Брой акции	2014 Брой акции
Обикновени акции	150 875 596	150 875 596
Привилегированите акции	88 770 671	88 770 671
Акции, издадени и напълно платени към края на периода	239 646 267	239 646 267

Към датата на индивидуалния финансов отчет задълженията за дивиденди и премии от емисия са разпределени както следва:

- 28 271 хил.лв. – премия от емисия
- 8 081 хил.лв. – краткосрочни задължения за дивиденди
- 16 790 хил.лв. – дългосрочни задължения за дивиденди.

Списъкът на основните акционери, притежаващи обикновени акции на Дружеството, е представен както следва:

	2015	2015	2014	2014
	Брой обикновени акции	%	Брой обикновени акции	%
Инвест Кепитъл АД	111 439 365	73.86%	111 539 365	73.93%
ЦКБ Груп ЕАД	5 160 005	3.42%	5 160 005	3.42%
The Bank of New York Mellon	3 466 084	2.30%	4 075 203	2.70%
Уникредит Банк Австрия	3 133 880	2.08%	3 661 080	2.43%
NN фондове	1 362 052	0.90%	1 362 052	0.90%
Russell Institutional funds public limited	943 000	0.63%	943 000	0.63%
ПОК "СЪГЛАСИЕ"	1 021 836	0.68%	938 042	0.62%
Eaton Vance Emerging Markets	1 651 176	1.09%	1 155 510	0.77%
ЗАД Армеец	745 400	0.49%	745 400	0.49%
ПОАД ЦКБ Сила	609 676	0.40%	553 676	0.37%
Raiffeisen Bank International AG	371 313	0.25%	538 259	0.36%
Банка Пиреос България	545 998	0.36%	409 655	0.27%
Blackrock Frontier Markets Fund	138 649	0.09%	407 660	0.27%
EURIZON EASYFUND	202 437	0.13%	235 682	0.16%
ДСК – Фондове	230 526	0.15%	230 526	0.15%
Euribank Ergasias Clients ACC	139 606	0.09%	180 482	0.12%
Eaton Vance International (Ireland) FU	50 616	0.03%	93 190	0.06%
The Royal bank of Scotland	-	0.00%	317 807	0.21%
Danske invest trans-balkan fund	-	0.00%	188 232	0.12%
Други юридически лица	7 807 722	5.19%	7 183 412	4.76%
Други физически лица	11 856 255	7.86%	10 957 358	7.26%
	150 875 596	100.00%	150 875 596	100.00%

Списъкът на основните акционери, притежаващи обикновени и привилегирани акции от капитала на Дружеството, е представен както следва:

	2015	2015	2014	2014
	Брой акции /обикновени и привилегирани/	%	Брой акции /обикновени и привилегирани/	%
Инвест Кепитъл АД	176 830 847	73.79%	182 140 887	76.00%
ЦКБ Груп ЕАД	5 160 005	2.15%	5 160 005	2.15%
The Bank of New York Mellon	3 466 084	1.45%	4 075 203	1.70%
Уникредит Банк Аустрия	3 332 649	1.39%	3 859 849	1.61%
ЗАД Армеец	3 745 400	1.56%	3 745 400	1.56%
ПОАД ЦКБ Сила	5 460 707	2.28%	3 211 078	1.34%
ЕН ЕН фондове	2 327 985	0.97%	2 327 985	0.97%
ДСК – Фондове	2 421 899	1.01%	2 305 370	0.96%
ПОК "СЪГЛАСИЕ"	6 130 060	2.56%	1 841 841	0.77%
Eaton Vance Tax-Managed Emerging Markets	1 651 176	0.69%	825 588	0.34%
Банка Пиреос България	869 801	0.36%	669 016	0.28%
Raiffeisen Bank International AG	371 313	0.15%	538 259	0.22%
Blackrock Frontier Markets Fund	138 649	0.06%	407 660	0.17%
EURIZON EASYFUND	202 437	0.08%	235 682	0.10%
Euribank Ergasias Clients ACC	139 606	0.06%	180 482	0.08%
Russell Institutional funds public limited	-	0.00%	943 000	0.39%
Eaton Vance Structured Emerging Markets	-	0.00%	329 922	0.14%
The Royal bank of Scotland	-	0.00%	317 807	0.13%
Danske invest trans-balkan fund	-	0.00%	188 232	0.08%
Eaton Vance International (Ireland) FU	-	0.00%	93 190	0.04%
Други юридически лица	12 107 814	5.05%	11 929 074	4.98%
Други физически лица	15 289 835	6.38%	14 320 737	5.99%
	239 646 267	100.00%	239 646 267	100.00%

Данъкът върху дивидентите за физически лица и чуждестранни юридически лица от държави, различни от страни от ЕС и Споразумението за Европейското икономическо пространство, е в размер на 5% за 2015 г. и 2016 г., като данъкът се удържа от брутната сума на дивидентите.

16.2. Премияен резерв

Към 31 декември 2015 г. премийният резерв е в размер на 260 615 хил. лв. (2014 г.: 260 615 хил. лв.). Премийният резерв е формиран от следните емисии:

- премияен резерв в размер на 28 271 хил. лв. от емисията на привилегировани акции през 2009 г. Премията от емисии е намалена с частта от разходите по емисията, принадлежаща към собствения капитал, в размер на 2 033 хил. лв. През 2014 г и 2013 г. няма конвертирани привилегировани акции.
- премияен резерв в размер на 199 419 хил. лв. от вторично публично предлагане на акции на дружеството през 2007 г. Премията от емисии е намалена с разходите по емисиите на акции в размер на 581 хил. лв.
- премияен резерв в размер на 32 925 хил. лв. от проведеното първично публично предлагане на акции на Дружеството от 07.09.2006 г. до 20.09.2006 г. Премията от емисии е намалена с разходите по емисиите на акции в размер на 327 хил. лв.

16.3. Други резерви

Към 31 декември 2015 г. другите резерви са в размер на 59 824 хил. лв. (2014 г.: 59 836 хил.) и са формиран на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви.

17. Задължение за дивиденди

Към 31 декември 2015 г. задълженията за дивиденди по привилегированите акции са както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Задължение за дивиденди	16 790	16 791	8 081	22 215
	16 790	16 791	8 081	22 215

През 2015 г. и 2014 г. Химимпорт АД разпредели на акционерите си, притежатели на привилегировани акции гарантиран дивидент в размер на 17 693 хил. лв.(17 741 хил.лв. за 2014 г.) или по 0.1998 лв. за една привилегирована акция.

Задълженията за дивиденди на Дружеството са възникнали във връзка с емитираните през 2009 г. задължително конвертируеми привилегировани акции с 9% гарантиран фиксиран годишен дивидент. Всяка привилегирована акция в обръщение дава право на своя притежател на кумулативен гарантиран дивидент в размер 9% от емисионната стойност. Поради това, че дивидентът по привилегированите акции е гарантиран, същият е дължим от Дружеството, независимо от това дали през съответната година Общото събрание е взело решение за разпределение на дивидент. Поради това, че е кумулативен, гарантираният дивидент е дължим и независимо от това дали Дружеството е формирало разпределяема печалба за съответната година.

При конвертиране притежателите на привилегировани акции се считат за притежатели на обикновени акции от датата, на която Централният депозитар ги регистрира като такива.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(2 087)	(862)
Разходи за социални осигуровки	(115)	(108)
Разходи за текущ трудов стаж	(5)	(5)
Разходи за минал трудов стаж	(1)	-
Корекция на разходи по неизползвани отпуски	(2)	(1)
Разходи за персонала	(2 210)	(976)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	21	42
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	21	42
Текущи:		
Задължения към персонала	35	38
Задължения към осигурителни институции	30	28
Задължения по неизползвани отпуски	19	17
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	84	83

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2015 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и текущи възнаграждения.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	42	44
Разходи за текущ трудов стаж	7	5
Разходи за лихви	1	1
Преоценки - актюерски печалби от промени в демографските предположения	(33)	(10)
Преоценки - актюерски загуби от промени във финансовите предположения	4	2
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	21	42

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2015	2014
Дисконтов процент	3.0%	4.0%
Очакван процент на увеличение на заплатите	2%	2.27%-3%
Средна продължителност на живота:		
Средна възраст на пенсиониране – мъже	64	63
Средна възраст на пенсиониране – жени	61	60

Използвана е таблица за смъртност, изготвена от Националния статистически институт.

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независим оценител - актюер. Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

19. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Заемите включват следните финансови пасиви:

Пояснения	Текущи		Нетекущи	
	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми 19.1	10 334	3 000	46 206	-
Други заеми 19.2, 19.3	20 409	14 454	8 674	11 092
Общо балансова стойност	30 743	17 454	54 880	11 092

19.1. Банкови заеми

	Текущи		Нетекущи	
	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Банкови заеми	10 334	3 000	46 206	-

Инвестиционен кредит – Уникредит Булбанк АД

Договорът за инвестиционен кредит е сключен на 30.01.2015 г. за сума в размер на 58 675 хил. лв. и срокът за погасяване е 30.04.2023 г., съгласно погасителен план. Заемът е обезпечен с инвестиционния имот (пояснение б), с недвижим имот, собственост на Нико Комерс АД и недвижим имот собственост на Енергопроект АД. Годишният лихвен процент по заема е в размер на базов лихвен индекс, премия и надбавка за редовен дълг (3М СОФИБОР) 4.9%.

Револвиращ кредит - банка ДСК ЕАД

Договорът за банков кредит е сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв. за 1 година, като срокът за погасяване е удължен до 05.08.2016 г. Заемът е обезпечен с недвижими имоти, собственост на Парк билд ООД: хотелски комплекс „Геолог” в к.к. Св. Св. Константин и Елена. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 1М СОФИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 8.5% и по-висока от 10%.

19.2. Други дългосрочни заеми

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Дългосрочни задължения по цесии	8 412	10 816
Дългосрочни заеми	262	276
	8 674	11 092

Дългосрочните заеми на Дружеството са получени при годишни лихвени равнища от 6 % до 7.5% в зависимост от срочността на кредита. Срокът на погасяване на заемите към 31.12.2015 г. е по-дълъг от 1 година. Заемите са без предоставени обезпечения.

Задължения за договори по цесия в размер на 10 816 хил. лв., с които са придобити депозити през 2015 г., се олихвяват с лихвен процент 3.5% върху непогасената главница за период до 2018 г.

19.3. Други краткосрочни заеми

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Краткосрочни заеми	11 486	7 714
Задължения по договори за цесия	8 923	6 740
	20 409	14 454

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 5 % до 9% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2016 г. Справедливата стойност на получените заеми не е

определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

Задълженията по договори за цесии в размер на 6 513 хил. лв. представляват краткосрочна част, платима през 2016 г. с лихвен процент 3.5% върху непогасената главница за период от 1 година.

20. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Задължения по аванси за придобиване на финансови активи	15 178	16 619
Други търговски задължения	44	904
	15 222	17 523
Данък върху доходите на физическите лица	88	18
Задължение за данък добавена стойност	19	75
Данък върху разходите	4	2
Други задължения	10 533	14 048
	10 644	14 143
Търговски и други задължения	25 866	31 666

21. Положителни разлики от операции с финансови инструменти

Положителните разлики от операции с финансови инструменти за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Положителни разлики от преоценка на финансови инструменти	61 115	29 508
	61 115	29 508

22. Отрицателни разлики от операции с финансови инструменти

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Отрицателни разлики от продажба на финансови инструменти	(27 006)	(237)
	(27 006)	(237)

23. Приходи от лихви

Приходи от лихви за представените отчетни периоди включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от лихви, свързани с:		
- предоставени заеми	30 840	37 554
- банкови депозити	40	536
	30 880	38 090

24. Разходи за лихви

Разходи за лихви за представените отчетни периоди включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за лихви, свързани с:		
- получени заеми	(15 085)	(20 701)
- привилегирани акции	(3 602)	(5 118)
- банкови заеми	(3 822)	(1 334)
	(22 509)	(27 153)

25. Други финансови приходи и разходи

Други финансови приходи и разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат обобщени както следва:

Други финансови приходи	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	3 963	2 263
Други финансови приходи	-	1 945
Приходи от цесии	266	-
	4 229	4 208

Други финансови разходи	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(3 949)	(2 244)
Банкови такси и комисионни	(346)	(330)
	(4 295)	(2 574)

26. Приходи от оперативна дейност

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	1 646	2 678
Приходи от отписани задължения	160	1 153
Печалба от преоценка на инвестиционни имоти	-	2 000
	1 806	5 831

27. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	67	67
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(25)	(44)
Печалба от продажба на нетекущи активи	42	23

28. Разходи за оперативна дейност

Разходите за оперативна дейност на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	Пояснение	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за външни услуги		(1 878)	(1 937)
Разходи за персонала	18.1	(2 210)	(976)
Разходи за обезценка на вземания		(92)	(326)
Разходи за амортизация		(24)	(73)
Разходи за материали		(94)	(83)
Други разходи		(933)	(157)
		(5 139)	(3 552)

29. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2014 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Печалба за периода преди данъци	40 274	46 006
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(4 027)	(4 601)
Данъчен ефект от приходи, непризнати за данъчни цели	9 978	3 191
Данъчен ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	(6 193)	(160)
Текущ разход за данък	(242)	(1 570)
Отсрочен данъчен приход/(разход), в резултат от:		
-начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики	224	(2 864)
Разходи за данъци	(18)	(4 434)
Отсрочени данъчни приходи, признати в другия всеобхватен доход	3	1

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

30. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината – нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Среднопретегленият брой обикновени акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, намалена с разхода за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2015	2014
Нетна печалба в лева, подлежаща на разпределение	40 256 000	41 572 000
Среднопретеглен брой акции	150 875 596	150 875 596
Основен доход на акция (лева за акция)	0.27	0.28

Среднопретегленият общ брой акции /обикновени и привилегировани/, използван за изчисляването на намаления доход на акция, както и нетната печалба, коригирана с разходи за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2015	2014
Нетна печалба в лева, коригирана с разхода за дивиденди	43 497 800	46 178 602
Среднопретеглен брой акции	239 646 267	239 646 267
Доход на акция с намалена стойност (лева за акция)	0.18	0.19

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, дъщерни и асоциирани предприятия и ключов управленски персонал.

31.1. Сделки със собствениците

Продажби	2015	2014
	'000 ЛВ	'000 ЛВ
- продажба на услуги, приходи от наеми и приходи от лихви – собственик	3 901	7 542
Парични потоци	2015	2014
	'000 ЛВ	'000 ЛВ
Предоставени средства на собственик	13 413	2 640
Получени средства от собственик	(14 045)	(16 807)

31.2. Сделки с дъщерни и асоциирани предприятия

	31.12.2015 '000 ЛВ	31.12.2014 '000 ЛВ
Продажби		
<i>продажба на услуги, приходи от наеми и приходи от лихви</i>		-
- дъщерни предприятия	12 272	12 782
Покупки		
<i>покупки на услуги, стоки и лихви (дъщерни)</i>		
- дъщерни предприятия	(14 698)	(20 022)

31.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от текущи заплати и възнаграждения, както следва:

	2015 '000 ЛВ.	2014 '000 ЛВ.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(1 544)	(339)
Разходи за социални осигуровки	(19)	(18)
Служебни автомобили	(2)	(1)
Общо възнаграждения	(1 565)	(358)

32. Разчети със свързани лица в края на годината

	2015 '000 ЛВ.	2014 '000 ЛВ.
Дългосрочни вземания от:		
- дъщерни предприятия	90 946	82 580
Общо дългосрочни вземания от свързани лица:	90 946	82 580
Краткосрочни вземания от:		
- собственици	175 858	97 520
- дъщерни предприятия	86 937	76 362
- други свързани лица, извън групата	13 045	12 689
Общо краткосрочни вземания от свързани лица:	275 840	186 571

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Дългосрочни задължения към:		
- дъщерни предприятия	172 171	155 414
Общо дългосрочни задължения към свързани лица:	172 171	155 414
	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Краткосрочни задължения към:		
- дъщерни предприятия	139 164	110 697
- други свързани лица извън групата	896	2 292
Общо краткосрочни задължения към свързани лица:	140 060	112 989

33. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството е осъществило следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци от финансова дейност:

- Дружеството е прихванало задължения за дивиденди по привилегирани акции с вземания на свои акционери в размер на 11 300 хил. лв. през 2015 г. (14 179 хил. лв. през 2014 г.).
- Дружеството е направило насрещни прихващания по разчети в размер на общо 103 255 хил. лв. (2014: 74 888 хил. лв.)

34. Условни пасиви

Дружеството е предоставило гаранции по реда на чл. 240 от Търговския закон като член на ръководните и надзорни органи на Параходство Българско Речно Плаване АД и Проучване Добив на Нефт и Газ АД.

Дружеството е солидарен длъжник по следните договори:

- договор за кредитна линия, сключен между Банка ДСК ЕАД и Зърнени Храни България АД на стойност 7 530 хил. лв. към 31.12.2015 г. с погасителен план с краен срок 25 юли 2016 г.;
- договор за кредит от 16.03.2011 г., сключен между Алфа Банк ЕАД и Слънчеви лъчи Провадия АД на стойност на 3 130 хил. евро (6 122 хил. лв.) с погасителен план с краен срок 31.12.2017 г.;
- договор за кредит между УниКредит Булбанк АД и Зърнени храни грейн ЕООД от 13.12.2013 г. с настояща стойност на задължението 16 000 хил. лв. и падеж 13.12.2016 г.;
- договор за кредит, сключен между Банка ДСК ЕАД и Българска Корабна Компания със салдо към 31.12.2015 г. в размер на 942 хил. лв. с падеж 25.04.2016 г.

Дружеството е съкредитополучател по следния договор:

- договор за кредит от 25.01.2008 г., сключен между Банка ДСК ЕАД и Зърнени Храни България АД, в размер на 7 500 хил. лв. с погасителен план с краен срок 25.07.2016 г.

Дружеството е поръчител по следните договори:

- договор за банков кредит №739/21.06.2013, сключен между Българска Банка за Развитие и Слънчеви лъчи Провадия АД в размер на - 15 млн. лева с погасителен план с краен срок 31.05.2023 г.;

- договори за поръчителство с Ландесбанк Баден –Вюртемберг към договор за заем от 29.08.2008 г. и падеж на 28.08.2017 г., към договор за заем от 16.11.2006 г. и падеж на 28.08.2017 г., сключени със Зърнени храни България АД с общо салдо към края на периода в размер на 2 440 хил. лв.

Дружеството има сключен договор за издаване на банкови гаранции на дружества от групата с лимит 1 мил. лв. с падеж ноември 2016 г.

Дружеството е съдлъжник или поръчител на свои дъщерни дружества по кредити , отпуснати от ЦКБ АД на обща стойност – 32 424 хил.лв и 8 857 хил.евро.

35. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Ценни книжа	8, 12.3	51	51
Инвестиции, държани до падеж:			
Облигации	12.2	52 623	19 567
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):			
Краткосрочни финансови активи	12.1	97 077	139 703
Кредити и вземания:			
Предоставени заеми	9, 13	243 535	228 152
Вземания от свързани лица	32	366 786	268 151
Търговски и други вземания	14	6 182	7 005
Пари и парични еквиваленти	15	75 058	84 147
		841 312	746 776

Финансови пасиви	Пояснение	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекущи пасиви:			
- задължения за дивиденди	17	8 081	22 215
- заеми	19.1,19.2	54 880	11 092
- задължения към свързани лица	32	172 171	155 414
Текущи пасиви:			
- задължения за дивиденди	17	16 790	16 791
- заеми	19.3	30 743	17 454
- задължения към свързани лица	32	140 060	112 989
- задължения по финансов лизинг		-	5
- търговски и други задължения	20	9 726	14 101
		432 451	350 061

Вижте пояснение 4.13 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 37.

36. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 35. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

36.1. Анализ на пазарния риск

36.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството, деноминирани главно в евро и щатски долари, излагат Дружеството на валутен риск.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева, и сключва форуърдни договори, които не противоречат на политиката на Дружеството за управление на риска. По принцип има отделни процедури за управление

на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	Щатски долари '000	Евро '000	Щатски долари '000	Евро '000
31 декември 2015 г.				
Финансови активи	25 531	154 188	-	-
- в това число парични депозити в щ.д.	15 100	-	-	-
Финансови пасиви	(12 490)	(2 035)	-	(142 188)
Общо излагане на риск	13 041	152 153	-	(142 188)
	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	Щатски долари '000	Евро '000	Щатски долари '000	Евро '000
31 декември 2014 г.				
Финансови активи	24 883	125 030	-	-
- в това число парични депозити в щ.д.	14 110	-	-	-
Финансови пасиви	(10 702)	(2 034)	-	(140 597)
Общо излагане на риск	14 181	122 996	-	(140 597)

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат за периода след данъци и на другите компоненти на собствения капитал по отношение на финансовите активи и пасиви на Дружеството към курса на щатския долар и българския лев при равни други условия.

В таблицата се приема, че процентното увеличение / намаление към 31 декември 2015 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +/- 2.2% (2014 г.: +/- 4.0%). Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се увеличи/намали съответно с +/- 2.2% (2014 г.: +/- 4%), промяната ще се отрази по следния начин:

	Нетен финансов резултат след данъци за годината	Нетен финансов резултат след данъци за годината
	Увеличение ‘000 лв.	Намаление ‘000 лв.
31 декември 2015 г.	257	(257)
31 декември 2014 г.	1 018	(1 018)

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

36.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2015 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат след данъци за годината по отношение на вероятно увеличение/намаление на следните лихвени проценти – 1М СОФИБОР и 3М СОФИБОР (за 2014 г. – 1М СОФИБОР). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията са направени на база на променливостта на осреднените пазарни лихвени проценти за всяка година. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2015 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (3М SOFIBOR)	(26)	26	(26)	26

31 декември 2014 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (1М SOFIBOR)	(1)	1	(1)	1

36.1.3. Други ценови рискове

Дружеството е изложено и на други ценови рискове във връзка със следните преки инвестиции в дъщерни дружества и краткосрочни финансови активи, чийто акции се търгуват на Българска фондова борса - София:

- ЦКБ АД – дъщерно дружество;
- Проучване и Добив на Нефт и Газ АД – дъщерно дружество;
- Зърнени Храни България АД - дъщерно дружество
- Холдинг Нов Век АД – краткосрочен финансов актив.
- Холдинг Център АД - краткосрочен финансов актив

Инвестициите в акции на дъщерни дружества, търгуеми на Българската фондова борса - София се държат като дългосрочни и краткосрочни стратегически инвестиции. В съответствие с политиката на Дружеството не са извършвани специфични хеджиращи дейности във връзка с тези инвестиции. Дейността на тези дружества се наблюдава на регулярна база и контролът или значителното влияние върху тези дружества се използват, за да се поддържа стойността на инвестициите в тези дружества.

Краткосрочните финансови активи, описани по-горе, се държат с цел търговия на Българска фондова борса- София.

36.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Ценни книжа / финансови активи /	149 751	159 321
Предоставени заеми	243 535	228 152
Вземания от свързани лица	366 786	268 151
Търговски и други вземания	6 182	7 005
Пари и парични еквиваленти	75 058	84 147
Балансова стойност	841 312	746 776

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна

оценка. Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

36.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Краткосрочни		Дългосрочни
	До 6 месеца	До 12 месеца	От 2 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за дивиденди	-	16 790	8 081
Задължения към банки и други заеми	6 513	24 230	54 880
Задължения към свързани лица	19 957	120 103	172 171
Търговски и други задължения	5 398	4 328	-
Общо	31 868	165 451	235 132

Към 31 декември 2014 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2014 г.

	Краткосрочни		Дългосрочни
	До 6 месеца	До 12 месеца	От 2 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за дивиденди	-	16 791	22 215
Задължения към банки и други заеми	5 989	22 281	276
Задължения към свързани лица	16 100	96 886	155 414
Задължения по финансов лизинг	5	-	-
Търговски и други задължения	7 827	6 274	-
Общо	29 921	142 235	177 905

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата. Годишните лихвени плащания са в размер на 19 190 хил.лв. (2014 г.: 12 033 хил. лв.)

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година месеца.

37. Оценяване по справедлива стойност

37.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти е представена в сравнение с тяхната балансова стойност към края на отчетните периоди в следната таблица:

Финансови активи	Към 31 декември 2015 г.		Към 31 декември 2014 г.	
	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	97 077	97 077	139 703	139 703
	97 077	97 077	139 703	139 703

Следната таблица представя финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2015 г.	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Активи					
Борсово търгувани акции	а)	-	-	-	-
Акции, които не се търгуват борсово	б)	-	97 077	-	97 077
Общо		-	97 077	-	97 077

31 декември 2014 г.	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Активи					
Борсово търгувани акции	а)	38 553	-	-	38 553
Акции, които не се търгуват борсово	б)	-	101 150	-	101 150
Общо		38 553	101 150	-	139 703

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани акции

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

б) акции, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

37.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2015 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2015 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	33 572	33 572
31 декември 2014 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	33 572	33 572

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земя и сгради (Ниво 3)

Оценката по справедлива стойност се базира на метода на прихода. Земята и сградите са преоценени към 31.12.2014 г.

38. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Дружеството определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Собствен капитал	1 212 919	1 172 649
Капитал	1 212 919	1 172 649
+Дълг	465 740	386 314
- Пари и парични еквиваленти	(75 058)	(84 147)
Нетен дълг	390 682	302 167
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:0.32	1:0.26

Съотношението през 2015 г. запазва нивото си спрямо 2014 г. с несъществено изменение. Дружеството е спазило условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определени капиталови съотношения.

39. Събития след края на отчетния период

Няма настъпили събития, които ръководство да счита за съществени.

40. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 29 март 2016 г.